

Seat No. : 2802

NA-103

December-2015

M.Com., Sem.-III

501 : Investment Management

Time : 3 Hours]

Marks : 70

- ના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(2) જે પ્રશ્નનો જવાબ આપો તે પ્રશ્નનો ક્રમ હાંસિયામાં જરૂરથી દર્શાવો.

1. (a) રોકાણ અને સદ્ધ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7

અથવા

- (a) ડેરિવેટીવ્સ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સનું વર્ગીકરણ કરો. 4

- (b) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

- (1) સ્ટોક એક્ષચેન્જના ચાર કાર્યો સમજાવો.
(2) કોમર્શિયલ પેપર એટલે શું?
(3) સેબીના ચાર નિયમન કાર્યો જણાવો.
(4) ટ્રેઝરી બિલ્સના ચાર લક્ષણો જણાવો.

- (c) ગમે તે બેના જવાબો આપો : 3

- (1) રોકાણ પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ જણાવો.

- (2) નાણાં બજાર એટલે શું?

- (3) નાણાં બજારના કોઈપણ બે બાંધી વ્યાજની આવકવાળા સાધનો (ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ)ના નામ લખો.

2. (a) એક ઈકિવટી શેરના રોકાણ ઉપર ત્રણ અંદાજિત આર્થિક પરિસ્થિતિના અનુસંધાનમાં અંદાજિત રોકાણ દર અને તેની સંભાવનાની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે : 7

આર્થિક પર્યાવરણ	સંભાવના	અંદાજિત દર
તેજ	0.1	30%
સામાન્ય	0.7	20%
મંદી	0.2	10%

આ શેર પર અપેક્ષિત વળતર દર $E(R_S)$ શોધો.

અથવા

- (a) જી.જી.એમ. લિ. ને લગતી કેટલીક સંક્ષિપ્ત વિગતો નીચે મુજબ છે :

- (i) ઈકિવટી શેર પરની અપેક્ષિત કમાણીના આધારે આ શેરની ઈકિવટી મૂડી પડતર 16% છે.

- (ii) કંપનીના વર્તમાન ડિવિડન્ડની રકમ ₹ 8 છે.

- (iii) કંપનીની ડિવિડન્ડ દરની કમાણીમાં 10% ના દરે વધારો થાય છે.

ડિવિડન્ડ દરના સતત વિકાસ દર ડિવિડન્ડ મોડેલને આધારે શેરની વર્તમાન બજારભાવ (i.e. P_0) શોધો.

(b) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

- (1) કાર્યક્ષમ બજાર પરિકલ્પના એટલે શું ?
- (2) ઝીરો કૂપન બોન્ડ્સ એટલે શું ?
- (3) બોન્ડ્સનું મૂલ્યાંકન અને વળતર કેવી રીતે કરવામાં આવે છે ?
- (4) નીચેની વિગતો પરથી મૂડી મિલકત મૂલ્યાંકન મોડેલ (CAPM) પ્રમાણે શેરનો અપેક્ષિત વળતર દર શોધો :
  - (i) જોખમ મુક્ત વળતર દર 6%
  - (ii) બજારનો સરેરાશ વળતર દર 15%
  - (iii) ઈકિવટી જામીનગીરીઓનું બીટા મૂલ્ય (β_S) 2.4

(c) ગમે તે બેની વ્યાખ્યા આપો :

- (1) રેન્ડમ વોક થીયરી
- (2) હેજ ગુણોત્તર
- (3) ઉદ્યોગ વિશ્લેષણ

3. (a) માર્કોવિટ્ઝનું પ્રણાલિકાગત પોર્ટફોલિયો થીયરીનું મોડેલ સમજાવો.

અથવા

(a) નીચેની વિગતો નોંધાયેલી જામીનગીરીની કિંમત અને નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ ઈન્ડેક્સને લગતી છે. વિગતો પાયાના વર્ષ માટે અને વર્તમાન સમયગાળા માટે પૂરી પાડવામાં આવી છે :

સમયગાળો	જામીનગીરીનો ભાવ	NSE માર્કેટ ઈન્ડેક્સ
પાયાનો સમય	₹ 400	5000
વર્તમાન સમય	₹ 500	5500

વર્તમાન સમયનો જોખમ-મુક્ત વળતર દર (R_f) = 6.5% છે. બજાર ઈન્ડેક્સ પર સરેરાશ વળતર દર 16.5%

- (i) 'રાઈઝ ઓવર રન' પદ્ધતિ મુજબ જામીનગીરીનું બીટા મૂલ્ય (β_S) શોધો.
- (ii) બીટા મૂલ્યને આધારે જામીનગીરી પરનો અપેક્ષિત વળતર દર શોધો.

(b) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

- (1) શાર્પેનું સીંગલ ઈન્ડેક્સ મોડેલ
- (2) પોર્ટફોલિયો પરિવર્તન
- (3) જામીનગીરી બજાર અહેવાલો
- (4) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ પોર્ટફોલિયોના બે ગેરફાયદા જણાવો.

(c) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

- (1) ઈષ્ટ પોર્ટફોલિયો ઘડતર શા માટે કરવામાં આવે છે ?
- (2) સિસ્ટમેટિક જોખમ અને અનસિસ્ટમેટિક જોખમ એટલે શું ?
- (3) શાર્પેના સીંગલ ઈન્ડેક્સ પ્રમાણે જામીનગીરી પર અપેક્ષિત વળતર દર શોધવાનું સૂત્ર જણાવો.

4. (a) ત્રણ પ્રકારના અંદાજ પર્યાવરણમાં એક જામીનગીરીનો અપેક્ષિત વળતર દર અનુક્રમે 50%, 30% અને 10% છે. તેના વળતરની અંદાજ સંભાવના અનુક્રમે 0.2, 0.7 અને 0.1 છે. આ જામીનગીરીનો અપેક્ષિત વળતર દર શોધો.

અથવા

(a) ટૂંકનોંધ લખો : આર્બિટ્રેજ પ્રાઈઝિંગ થીયરી (APT).

(b) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

(1) મૂડી બજાર રેખા (CML)

(2) CAPMની ટીકાઓ

(3) એફિશિયન્ટ ફંડ્રિયર્સ

(4) કઈ થીયરીમાં પોર્ટફોલિયો સંચાલનમાં જામીનગીરીની કિંમતને અસર કરતાં વિવિધ પરિબલો ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે ?

(c) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

(1) જામીનગીરી બજાર રેખા (SML) એટલે શું ?

(2) CAPMની ધારણાઓ

(3) APT મોડેલ કોણે રજૂ કર્યું છે ?

5. નીચે આપેલા પેટા પ્રશ્નોના એક કરતાં વધુ વિકલ્પો આપેલા છે તેમાંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો (જરૂર જણાય ત્યાં ગણતરી પણ દર્શાવો) (દરેકનો 1 માર્ક).

(1) નીચે પૈકીનું એક નાણાં બજારનું નાણાકીય સાધન નથી.

(a) ઓવરડ્રાફ્ટ

(b) ટ્રેઝરી બિલ

(c) કોમર્શિયલ પેપર

(d) સર્ટીફિકેટ ઓફ ડિપોઝિટ

(2) નીચેના પૈકીના કયા વિકલ્પમાં નાણાં બજારની જામીનગીરીઓનો સમાવેશ થાય છે ?

(a) ટ્રેઝરી બિલ, વાણિજ્ય બિલ, કોમર્શિયલ પેપર, સર્ટીફિકેટ ઓફ ડિપોઝિટ

(b) ઈક્વિટી શેર, પ્રેફરન્સ શેર, ટ્રેઝરી બિલ, બોન્ડ્સ

(c) ટ્રેઝરી બિલ, બોન્ડ્સ, ઈક્વિટી શેર, પ્રેફરન્સ શેર

(d) ટ્રેઝરી બિલ, બોન્ડ્સ, ઈક્વિટી શેર, ડિબેન્યર્સ

(3) શેર બજાર નીચે પૈકીની એક સવલત પૂરી પાડે છે :

(a) પ્રાથમિક બજારમાં બહાર પડાતી જામીનગીરીઓ માટે તે મરચન્ટ બેંકરની સેવા પૂરી પાડે છે.

(b) નોંધાયેલી જામીનગીરીઓના સક્રિય સોદા માટે તે પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડે છે.

(c) શેર અને બોન્ડ્સની જામીનગીરીઓ સામે ભંડોળ પૂરું પાડે છે.

(d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ.

(4) એક જામીનગીરી પર સતત ત્રણ વર્ષ દરમિયાન મળેલ વળતર અનુક્રમે 20%, -10%, 17% હોય તો આ જામીનગીરી પર મળતું સરેરાશ વળતર નીચેના પૈકી એક થાય :

(a) 15.67% (b) 9% (c) 15% (d) 17%

(5) જામીનગીરી બજારમાં નીચેના પૈકી એક નાણાકીય સાધનના સોદા થતા નથી. :

(a) ઈક્વિટી શેર

(b) પ્રેફરન્સ શેર

(c) વીમો પોલિસી

(d) વોરન્ટ્સ

- (6) કાર્યક્ષમ બજાર વિશ્લેષણમાં નીચે પૈકીના એક તરીકે પણ પ્રચલિત છે :
 (a) મૂળભુત વિશ્લેષણ (b) રાઈઝ ઓવર રન થીયરી
 (c) રેન્ડમ વૉક થીયરી (d) એકપણ નહિ
- (7) અર્થતંત્રની તેજની પરિસ્થિતિમાં નીચેના પૈકી એક બોન્ડનું રોકાણ, રોકાણકાર માટે વધુ લાભદાયી પુરવાર થાય છે :
 (a) ઝીરો કૂપન બોન્ડ (b) પરિવર્તનશીલ બોન્ડ
 (c) બેરર બોન્ડ (d) ફ્લોટીંગ રેટ બોન્ડ
- (8) એક શેર પરનું ત્રણ સ્થિતિનું વળતર અનુક્રમે 50%, 30% અને 10% છે અને સંભાવના અનુક્રમે 1 : 7 : 2 છે તો શેરનો અપેક્ષિત વળતર દર નીચેના પૈકી એક થાય :
 (a) 30% (b) 27% (c) 29.5% (d) 28%
- (9) કેપિટલ માર્કેટ લાઈન (મૂડી બજાર રેખા CML) સંબંધી નીચેનું કયું વિધાન સાચું છે ?
 (a) તે ધન (positive) રેખા છે, જે ડાબીથી જમણી બાજુ ઉપર તરફ ખસે છે.
 (b) તે ઋણ (negative) રેખા છે, જે જમણી બાજુથી ડાબી બાજુ ખસે છે.
 (c) તે વળાંકવાળી રેખા છે.
 (d) તે એક્સિસિયન્ટ ફંક્શનનો 'ફિઝીબલ વિસ્તાર' દર્શાવે છે.
- (10) નીચે પૈકીની એક પોર્ટફોલિયો થીયરી, જામીનગીરીની કિંમતને અસર કરતાં અનેક પરિબળો ધ્યાનમાં લે છે :
 (a) આર્બિટ્રેજ પ્રાઈઝીંગ થીયરી (APT)
 (b) મૂડી મિલકત કિંમત મોડેલ (CAPM)
 (c) માર્કોવિટ્ઝ થીયરી
 (d) બ્લેક શોલ્સ મોડેલ
- (11) નીચે પૈકીનું એક મ્યુચ્યુઅલ ફંડના વર્ગીકરણનું પ્રચલિત સ્વરૂપ નથી :
 (a) ગ્રોથ ફંડ (b) ચીટ ફંડ
 (c) બેલેન્સ્ડ ફંડ (d) ઈન્કમ ફંડ
- (12) ટેકનિકલ વિશ્લેષણ નીચેના પૈકીના એક પરિબળ ઉપર આધારિત છે :
 (a) આર્થિક પર્યાવરણનો વિકાસ દર
 (b) ભૂતકાળના શેરના ભાવની લઘણ (pattern)નું પુનરાવર્તન (Repeat) થાય છે.
 (c) રોકાણકારો હંમેશા માહિતી આધારિત તાર્કિક નિર્ણયો કરે છે.
 (d) ઈક્વિટી શેરના બજાર ભાવો પર ઘણાં પરિબળોની અસર થાય છે.
- (13) આધુનિક મૂડી બજાર થીયરી, નીચે પૈકીના એક વિચારકે વિકસાવી છે :
 (a) માર્કોવિટ્ઝ (b) સ્ટીફન રોઝ
 (c) વિલિયમ શાર્પ (d) યુજીન ફામા
- (14) પોર્ટફોલિયો સંચાલનનો મૂળભુત હેતુ છે
 (a) કમાણી ઘટાડવી અને જોખમ વધારવું
 (b) મૂડીમાં વધારો કરવો
 (c) કમાણી વધારવી અને જોખમ ઘટાડવું
 (d) કરવેરાની જવાબદારી ઘટાડવી

Seat No. : _____

NA-103

December-2015

M.Com., Sem.-III

501 : Investment Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Each question carries equal marks.
(2) Please mention the question no. in column which you answer.

1. (a) Explain difference between Investment and Speculation. 7
OR
(a) State classification of Derivative Instruments.
(b) Answer any two : 4
(1) Explain four functions of Stock Exchange.
(2) What is Commercial Paper ?
(3) State four regulatory functions of SEBI.
(4) State four characteristics of Treasury Bills.
(c) Answer any two : 3
(1) State stages of Investment process.
(2) What is Money Market ?
(3) Write any two names of money market fixed interest instruments.

2. (a) The expected return on a security under three economic scenario with the probability assignments are as under : 7

Scenario	Probability	Returns (in %)
Boom	0.1	30%
Normal	0.7	20%
Depression	0.2	10%

Calculate the expected return i.e. $E(R_S)$.

OR

- (a) Following details related to GGM Ltd.
(i) Cost of capital according to expected return is 16%.
(ii) Current years dividend ₹ 8.
(iii) Growth rate 10%

Calculate the current market price of the equity share under constant dividend growth model (i.e. P_0)

(b) Answer any two :

- (1) What is Efficient Market Hypothesis ?
- (2) What are Zero Coupon Bonds ?
- (3) How is valuation and returns on bonds done ?
- (4) From the following information find out expected return rate on share as per CAPM :
  - (i) Risk free return 6%
  - (ii) Market average return 15%
  - (iii) Beta of the security (β_S) 2.4

(c) Define any two :

- (1) Random Walk Theory
- (2) Hedge Ratio
- (3) Industry Analysis

3. (a) Explain Markowitz's traditional portfolio theory model.

OR

(a) Following details relate to the security price and the NSE market index between the base period and the current period are as under :

Period	Security Price	NSE Market Index
Base	₹ 400	5000
Current	₹ 500	5500

Assuming that the risk free rate of return is 6.5% and the average return on market index is 16.5%

- (i) Calculate the beta of the security (β_S) under the 'rise over run' method.
- (ii) Calculate expected return on the security on the basis of beta value ascertained in above (i)

(b) Describe any two :

- (1) Sharpe's Single Index Model
- (2) Portfolio Diversification
- (3) Securities Market Reports
- (4) Write two disadvantages of mutual fund portfolio

(c) Answer any two :

- (1) Why is construction of optimal portfolio done ?
- (2) What is systematic risk and unsystematic risk ?
- (3) State formula to ascertain expected return on security under Sharpe's Single Index Model.

4. (a) The expected return on a security under three market conditions are 50%, 30% and 10% with the respective probability assignment of 0.2, 0.7 and 0.1. Find out the expected return on the security.

OR

(a) Write short note on Arbitrage Pricing Theory (APT).

(b) Answer any two :

(1) Capital Market Line (CML)

(2) Criticism of CAPM

(3) Efficient Frontiers

(4) In which theory portfolio management takes into account the multiple factors affecting security prices.

(c) Answer any two :

(1) What is Security Market Line (SML) ?

(2) Assumptions of CAPM.

(3) Who introduced Assets Pricing Theory Model ?

5. In the following sub-questions more than one answers (options) are given, from that select the correct answer (option) (if necessary show calculations) (one mark each). 14

(1) One of the following is not the monetary instrument of money market.

(a) Overdraft

(b) Treasury Bill

(c) Commercial Paper

(d) Certificate of Deposits

(2) From the following in which option money market securities are included ?

(a) Treasury Bill, Commercial Bill, Commercial Paper, Certificate of Deposits.

(b) Equity Shares, Preference Shares, Treasury Bill, Bonds

(c) Treasury Bill, Bonds, Equity Shares, Preference Shares.

(d) Treasury Bills, Bonds, Equity Shares, Debentures

(3) The stock exchange provides one of the following facility :

(a) It works as merchant banker for the issue of securities in a primary market.

(b) It provides a trading platform for dealing in outstanding listed securities.

(c) It provides funds against the pledge of shares and bonds put as security.

(d) None of the above

(4) The average returns of a share providing returns for three consecutive years as 20%, -10%, 17% is one of the following :

(a) 15.67%

(b) 9%

(c) 15%

(d) 17%

(5) The market of securities does not provide the market for one of the following :

(a) Equity shares

(b) Preference shares

(c) Insurance policies

(d) Warrants

(6) The efficient market analysis is also known as one of the following :

(a) Fundamental Analysis

(b) Rise over run theory

(c) Random walk theory

(d) None of these

- (7) Under the high inflation rate economy, one of the following bond investment is preferable to investor :
- (a) Zero coupon bond   (b) Convertible bond
(c) Bearer bond   (d) Floating rate bond
- (8) In three conditions one of the particular share return is 50%, 30% and 10% respectively and probability is 1 : 7 : 2, then what will be the expected rate of return from the following ?
- (a) 30%   (b) 27%
(c) 29.5%   (d) 28%
- (9) One of the following statement is true about the Capital Market Line (CML) :
- (a) It is a positive straight line which rises from left to right.
(b) It is a negative line which falls right to left.
(c) It is a curvilinear line.
(d) It defines the feasible region of efficient frontier.
- (10) One of the following theories of the portfolio management takes into account the multiple factors affecting the security prices :
- (a) Arbitrage Pricing Theory (APT)
(b) Capital Asset Pricing Model (CAPM)
(c) Markowitz Theory
(d) Black-Scholes Model
- (11) One of the following is not a popular classification of mutual funds :
- (a) Growth fund   (b) Chit fund
(c) Balanced fund   (d) Income fund
- (12) Technical Analysis is based on one of the following :
- (a) The economic environment shows growth trend
(b) The past behaviour of the equity share repeat
(c) The investors always make rational judgement based on information.
(d) The equity share price depends on several variables.
- (13) The modern capital market theory was developed by one of the following contributors :
- (a) Markowitz   (b) Stephen Ross
(c) William Sharpe   (d) Eugene Fama
- (14) Fundamental objective of portfolio management is
- (a) To decrease earning and to increase risk
(b) To increase in capital
(c) To increase earning and to decrease risk
(d) To reduce income tax liabilities